

jordemoderna

Svenska
Barnmorskeförbundets
Tidskrift

EN DAG PÅ JOBBET
NR 5 • MAJ • 2012
ÅRGÅNG 125

04

En dag på jobbet

- 04 Dags att födas
- 08 En dag på jobbet
- 10 Detta är också barnmorskeri
- 12 Nutid i ljuset av det förgångna
- 14 Mer om Södra BB
- 16 Barnmorska i Thailand
- 21 Frågor utan enkla svar

12

- 23 Vakna upp! Vart är vi på väg?
- 25 Bakom lyckta dörrar
- 29 Vi vill göra vårt jobb!
- 30 Denna underbara födelse
- 32 Boktips
- 34 Ordförande har ordet
- 36 Barnmorskan vandrar vidare
- 38 Är klimakteriet en bortglömd del av barnmorskekompetensen?
- 39 Johanna Hedén
- 40 Förbundsnytt

16

Jordemodern

Ansvarig utgivare & Förbundsordförande

Ingela Wiklund

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Redaktion

Maria Ekstrand Karin Reimegård
Maria Sahlin Pernilla Ny
Eva Timerdal

Redaktionen förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Jordemodern

utkommer med 10 nummer per år

Prenumeration

förnyas årligen, 600 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
Tfn 08-10 70 88

Sista bokningdag för medlemsannonser
den 10:e i månaden före utgivningsdatum

FÖREDRAG, DISKUSSIONER OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Svenska Barnmorskeförbundets konferens Reproduktiv Hälsa

► **DEN 24 MAJ 2012** är det dags för Svenska Barnmorskeförbundets nationella konferens Reproduktiv Hälsa! Det blir två dagar med intressanta föredrag och diskussioner om aktuella ämnen och frågeställningar för barnmorskor. Vem vet vad det kan leda till – kanske nya sätt att arbeta?

Detta nummer av Jordemodern har temat En dag på jobbet. Idén kom från ombudsmötet 2011 som önskade läsa mer om hur andra barnmorskor har det på sina arbetsplatser. Uppmaningen att skriva har gått via alla lokalföreningar.

Den svenska barnmorskans kompetensområde är sexuell och reproduktiv hälsa. Det är ett brett fält. Även om graviditet, och kanske framförallt förlossning, är vad många tänker på när de hör ordet barnmorska, så arbetar barnmorskor inom många olika områden. En vanlig dag på jobbet kan därför se väldigt olika ut.

Den 5 maj är det den internationella barnmorskedagen. En dag för alla barnmorskor runt om i hela världen att uppmärksamma. Dagen är till för att informera, motivera och jublera! Situationen ser olika ut i olika

” Vem vet vad det kan leda till – kanske nya sätt att arbeta? ”

länder, det vet vi, men alla kan vi samlas kring en dag och enas om att barnmorskor behövs för kvinnor och barns hälsa. För att vi ska uppnå millenniemålen. Och för att uppmärksamma betydelsen av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för alla – överallt.

Det kan se olika ut även här hemma i Sverige. Det finns saker att göra också här. Vad är viktigt att lyfta fram just där du bor och verkar? Hur uppmärksammar lokalföreningarna den internationella barnmorskedagen? Skriv och berätta i Jordemodern om vad som händer hemma hos dig den 5 maj! ◀

Läs mer om internationella barnmorskedagen på www.barnmorskeforbundet.se

VI SES PÅ REPRODUKTIV HÄLSA I GÖTEBORG 2012!

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm

Tfn 08-10 70 88

E-mail kansli@barnmorskeforbundet.se

Webb www.barnmorskeforbundet.se

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

AB Huset Makalösa

Tryck

Åtta.45 Tryckeri AB

Media, sanning och konsekvens

Allt oftare granskas vård och information som ges av barnmorskor. Det finns många exempel där media själva har lyft frågor som rör barnmorskans yrkesansvar. Nyligen kunde vi i det senaste numret av Läkartidningen (12/2012) ta del av en studie om ungdomsmottagningarnas handläggning av en kvinna som önskade hiv-testning.

Ingela Wiklund Förbundsordförande

” Det är inte alltid roligt att stå i centrum när den verksamhet där man arbetar granskas och ifrågasätts, men ack så nyttigt!

► **EN UNG BARNMORSKESTUDENT** ringde till samtliga 226 ungdomsmottagningar på FSUM:s hemsida och uppgav att hon haft oskyddat sex flera gånger det senaste halvåret. Hennes partner var en ung man med okänt hiv-status som hon brukade träffa på fester. Resultatet av denna undersökning visade att endast en fjärdedel (55/219) av landets ungdomsmottagningar ansåg att hon behövde testa sig för hiv.

Två tredjedelar gav otydliga svar och tycktes tveksamma till vilket råd de skulle ge, medan 9 procent svarade tydligt nej på frågan om kvinnan borde hiv-testas. Attityden till testning varierar mycket mellan olika storstadsområden. Enligt studien var andelen ungdomsmottagningar som tydligt rekommenderade hiv-testning störst i Stockholms län (41 procent) och lägst i Västra Götaland (15 procent).

” Jag anser därför att det är bra att vården granskas av media, forskare och allmänhet.

Vi vet att det sexuella riskbeteendet har ökat och unga har fler sexpartners i dag jämfört med för tio år sedan. Vi känner också till att kondomanvändningen minskar och att analsex i heterosexuella relationer ökar. Att resor blir allt vanligare till områden där risken att smittas med sexuellt överförbara sjukdomar inklusive hiv är större än i Sverige.

Detta faktum borde, kan man tycka, bidra till en generös attityd till att testa de kvinnor och män som oroar sig för att de smittats. Ofta brukar det dessutom finnas en barriär innan någon ringer ett liknande samtal. Ungdomars oro måste tas på allvar, och de måste få tydliga svar som inte kan misstolkas. Otydliga svar kan skapa ett intryck av att frågan inte är viktig, menar forskarna i denna studie. Hiv-testning ska med andra ord alltid uppmuntras.

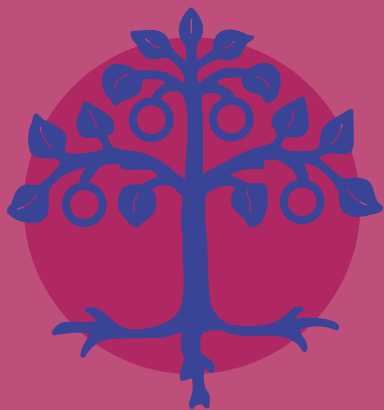
Det är inte alltid roligt att stå i centrum när den verksamhet där man arbetar granskas och ifrågasätts, men ack så nyttigt!

Ett annat barnmorskeområde som fått medial uppmärksamhet på senare tid är svensk förlossningsvårds relativt höga andel

sfinkterrupturer. Nyligen har media också uppmärksammat vilka råd barnmorskor ger till kvinnor som upplever minskade fosterrörelser.

Trots en omedelbar reflex att på olika sätt försvara oss själva och den verksamhet där vi arbetar, startar vanligen samtidigt en diskussion om det rimliga i att det ser ut som det gör. Förhoppningsvis leder det också till ett strategiskt arbete för att förbättra vården. När det gäller minskade fosterrörelser finns nu tydliga riktlinjer för hur denna grupp kvinnor ska omhändertas. Nyligen arrangerade Spädbarnsfonden en fullsatt konferens på Sophiahemmet i Stockholm som lockade många barnmorskor och läkare. Alla diskussioner ledde också till att en felaktig text om minskade fosterrörelser i Lärobok för barnmorskor ändrades. Jag vill hävda att detta inte hade hänt utan medias uppmärksamhet i frågan.

Jag anser därför att det är bra att vården granskas av media, forskare och allmänhet. Det är något som alla inom en profession med ett självständigt yrkesansvar måste räkna med. Det gäller oavsett var vi arbetar. ◀

24–25 MAJ 2012
GÖTEBORG

*Reproduktiv
Hälsa*

FESTMIDDAG 24 MAJ
MED MARIA LUNDQVIST

FOTOGRAF THORLEIF ROBERTSSON

VÄLKOMMEN TILL GÖTEBORG

Två dagar med spännande föredrag, diskussioner, utställning och festmiddag! Maria Lundqvist uppträder för oss på festmiddagen den 24 maj!

Program och anmälan via hemsidan www.barnmorskeforbundet.se

Sista anmälningsdag är den 10 maj!